MAANDBLAD
van de vakbond
leerkrachten aruba

5e JAARGANG
november 1974

9

vom

TEGEN lerarenopleiding

kleutercongres

5e JAARGANG no. 9

NOVEMBER 1974

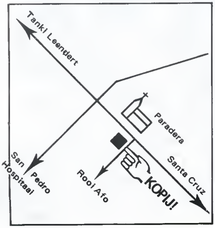
vo no. 9 rm

redactie:

j. jutten, mej. j. polak,
mevr. g. kraai, a. vrolijk
redactieadres:
paradera 82
bank:
a.b.n., banknr. v. 62583
t.n.v. "vorm"
layout:
r. en j. de graaff
tekeningen:
j. g. m. strick
drukkerij:
v.a.d. (offset)
abonnementen (op aruba alleen voor personen buiten het onderwijs):
f. 15,— per jaar

hoofdbestuur v.l.a.:

voorzitter:
g. herrera
vice-voorzitters:
a. vrolijk, h. weustink
secretaresse:
mej. d. croes
penningmeester:
a. engelbrecht
leden:
j. autsema, v.w.o./h.a.v.o.
mej. t. pengel, b.b.o.
mej. m. winklaar, v.o.
bestuursadres:
p.o.b. 582, oranjestad
vergaderplaats:
commercial building, wilhelminastr. 40, tel. 4219; v.l.a.-leden die hier willen vergaderen kunnen de sleutel op het kantoor afhalen.
banken:
banco popular antiliano v-224-1
algemene bank nederland v-62503

de arubaanse

leraren opleiding

Hoewel de lerarenopleiding Aruba op 2 september van start is gegaan, is ze op de a.l.v. van 12 september bijna niet ter sprake gebracht, ware het niet dat collega Plenter, koud een maand uit Nederland, bij de rondvraag zijn verwondering erover uitsprak dat enkele collega's, die lid zijn van de VLA, hun medewerking verlenen aan deze opleiding, terwijl de vakbond zich daartegen uitgesproken heeft. De heer Van Kraay gaf daarop een uiterst onbevredigend antwoord, waarop een felle diskussie ontstond. Eén van de markantste uitspraken daarbij was: "Beter een slechte opleiding dan helemaal geen."

deze maand:

✱

bij de voorplaat:

Algemene ledenvergadering 24 oktober: VLA tegen lerarenopleiding. Discussies, emoties, stemmingen. De nacht van Bardouille.

(foto: r. de graaff)

Op de laatste a.l.v. van 24 oktober is de lerarenopleiding wederom ter sprake gebracht. Het hoofdbestuur had zijn gelederen versterkt met drie collega's van de zusterbond van Curacao, t.w. Errol Cova (voorzitter VLC), Chito da Costa Gomez (onderwijskundig adviseur VLC) en Yubi Evertsz (lid van de commissie van vier). Bovendien was Eddy Croes bereid gevonden aan de bestuurstafel plaats te nemen, evenals de enige Arubaanse deskundige binnen de commissie-van-vier, Dolf Hoevertsz. Op genoemde a.l.v. hebben de aanwezige leden zich in grote meerderheid uitgesproken tegen de lerarenopleiding. Voor alle duidelijkheid moet ik eraan toevoegen, dat de leden zich uitgesproken hebben tegen het feit dat de opleiding van Aruba gestart is zonder de inspraak van de vakbond(en), in het bijzonder de VLA. De afwijzing van de opleiding is danook primair geschied om vakbondstechnische redenen.

tekst: B. HERRERA
foto's: R. DE GRAAFF

bij de foto's v.l.n.r.:
KRAAY: de filosofie is nergens zo goed verwoord als in het plan van de commissie van vier.
HERRERA: het plan-Arends: goed voor Lutjebroek.
HOEVERTSZ: u wilt toch ook een Antilliaanse lerarenopleiding?
HARMS vindt in de pauze aandachtig gehoor bij de heren De Graaff en Loman.

Vóór de a.l.v. van 24 juni hebben de leden van de VLA o.a. de volgende twee vragen moeten beantwoorden:

a. Bent u het met het hoofdbestuur eens dat het plan van de vier Antilliaanse adviseurs voor de lerarenopleiding voor het v.o. bruut getorpedeerd werd door de landsregering?

b. Bent u met het hoofdbestuur eens dat de gang van zaken dient te zijn, dat het plan van de vier adviseurs in gezamenlijk overleg met de regering besproken dient te worden, zodat een "echte" lerarenopleiding tot stand kan komen?

Op beide vragen heeft meer dan 90% van de geënquêteerden met een duidelijk "ja" geantwoord.

De vergadering heeft zich duidelijk uitgesproken tegen elke vorm van medewerking aan de lerarenopleiding, als aan de vakbond(en) geen inspraak zou worden verleend.

Op dit moment zijn er 7 VLA-leden verbonden aan de lerarenopleiding-Aruba. Eén van deze leerkrachten, Auke Vogelzang, heeft tijdens de laatste a.l.v. het volgende gesteld: "Als de VLA zich in juni inderdaad uitgesproken heeft tegen de lerarenopleiding, dan ben ik geen lid meer van de VLA." Natuurlijk had hij zijn foutieve handelwijze alsnog kunnen corrigeren, en niet voor de VLA bedanken maar voor de lerarenopleiding. Helaas, dit heeft hij niet gedaan, hij niet, en de 6 andere dissidenten evenmin. En de lerarenopleiding-Aruba? Ze draaide voort. Beter een slechte opleiding dan geen, nietwaar?

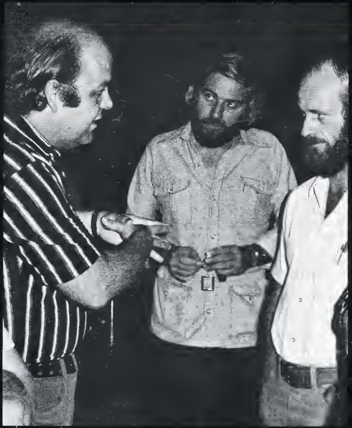
Maar functioneert de lerarenopleiding-Aruba dan niet goed? (De aandachtige lezer zal het wel opgevallen zijn dat ik tot nu toe angstvallig vermeden heb om te spreken van Antilliaanse lerarenopleiding, daar is immers nog helemaal geen sprake van?). Voorop gesteld zij dat de opleiding op Aruba opgezet is volgens het plan-Arends, en niet volgens het plan van de vier Antilliaanse adviseurs. De inmiddels tot inspekteur van het N.O. en het H.B.O. benoemde direkteur van de lerarenopleiding—Aruba heeft zich opgeworpen tot kampioen-verdediger van het plan-Arends. In de onderhandelingen tussen de VLC, het BC-Curacao en de minister van onderwijs heeft hij ook een wezenlijk aandeel in de aanvallen op het plan van de vier Antilliaanse adviseurs. Het plan-Arends is tenminste een uitvoeringsplan, het plan van de commissie van vier zou te idealistisch zijn, hoewel dit plan in feite nooit serieus doorgepraat is. Maar weet u wel wie de heer Arends is? Hij schijnt zijn sporen verdiend te hebben als deskundige op het gebied van technische lerarenopleidingen. Hij is lid van het Curatorium van het Ubbo Emmiuscollege te Groningen, het Instituut waar de Lerarenopleiding A.V.O. in Nederland naar het oordeel van de commissie van vier veel te wensen overlaat. En deze heer Arends zal ons eens komen vertellen hoe we een Antilliaanse lerarenopleiding moeten opzetten. Maar hoe het ook zij: de Lerarenopleiding-Aruba werkt volgens het plan-Arends. Gevraagd naar de filosofie, de ideologie waarop de huidige lerarenopleiding gebaseerd is, wist de heer Van Kraay de vergadering mee te delen dat hij die nergens zo goed verwoord heeft gevonden als juist in het plan van de commissie van vier, dezelfde commissie die door de minister van onderwijs aan de dijk is gezet. Wist u trouwens dat dezelf-

de heer Van Kraay tot 8 augustus 1974 adviseur is geweest van de vakbonden, en in die hoedanigheid het plan van de vakbonden (het z.g. roze boekje) heeft helpen samenstellen? (Tegenwoordig is de heer Van Kraay, evenals Van Drie (inspekteur N.O. en H.B.O.) (onderwijskundige bij de Arubaanse lerarenopleiding) en Hooghiemstra (onderwijskundig(?) adviseur van het eilandgebied Aruba), adviseur van de minister van onderwijs in de besprekingen met de VLC en het BC-Curacao). Kunt u zich nu voorstellen dat sommige leden het volkomen onjuist vonden dat de heer Van Kraay tijdens de laatste a.l.v. überhaupt nog aan het woord geweest is? Maar juist door zijn hoge waardering voor de filosofische en ideologische verwoording door de commissie van vier is hij, en met hem de ARUBAANSE LERARENOPLEIDING door de mand gevallen:

u wilt toch ook een

1973: Het departement van onderwijs belegt diverse vergaderingen met allerlei prominenten uit het Antilliaanse onderwijs, teneinde te komen tot een concept Antilliaanse lerarenopleiding.
18 mei 1973: De z.g. Grote Commissie heeft haar taak volbracht. Resultaat: "Project Opleiding Leraren Voor Het Voortgezet Onderwijs Nederlandse Antillen," oftewel het Grijze Boekje.
Juni 1973: Projekt van de Grote Commissie naar Nederland gestuurd ter financiering. Alderlieste, Evertsz, Hoevertsz en Joubert aangezocht om deel uit te maken van de z.g. Kleine Commissie.
Taak: voorbereiden en opzetten van de Antilliaanse Lerarenopleiding. (Het Grijze Projekt spreekt van Hoofddocenten).
Er worden zes werkcommissies gevormd:
a. talen

ANTILLIAANSE LERAREN OPLEIDING ?

het plan-Arends is een NEDERLANDS UITVOERINGSPLAN; de Antilliaanse inbreng is dan ook minimaal. **Het plan-Arends had net zo goed in Lutjebroek uitgevoerd kunnen worden.**
De term "het roze boekje" is gevallen. We gaan nu een kardinaal punt aansnijden: Hoeveel leden van de VLA zijn op de hoogte van de chronologische ontwikkelingen rondom de "Antilliaanse Lerarenopleiding," die uitgemond zijn in het conflikt VLC-Minister Croes? Ik zal trachten een kort historisch overzicht te geven.

b. exakte vakken
c. sociale vakken
d. economische wetenschappen
e. onderwijskunde
f. maatschappelijke vorming.

September 1973: De inspekteur Opleidingen Onderwijspersoneel (Casseres) naar Nederland om lerarenopleidingen aldaar van nabij te bestuderen.
29 september 1973: Kleine Commissie naar Nederland voor stage van 3 maanden. Alle opleidingen bezocht en in het bijzonder de Stichting Opleiding Leraren (de S.O.L.) te

Utrecht bestudeerd.
Januari 1974: De kleine commissie hervat haar werkzaamheden op de Antillen. Nieuwe ideeën op het gebied van de lerarenopleiding "vertalen" en aanpassen aan de Antilliaanse situatie blijkt een eerste vereiste. De kleine commissie formuleert haar principiele uitgangspunten:

a. Er dient een professionele opleiding te komen.
b. De integratiegedachte staat centraal:
1) integratie van onderwijskunde met de vakken,
2) integratie van de vakken onderling,
3) integratie van theorie en praktijk.
c. De opleiding leidt op tot een dubbele bevoegdheid; twee niveau's vergelijkbaar met het m.o.-a niveau.
d. De opleiding dient een eigen Antilliaans karakter te hebben.
e. De opleiding heeft een bijzondere taak ten aanzien van de nazorg van de door haar afgeleverde leraren.

12 februari 1974: Onderhoud van de kleine

HET PLAN-ARENDS IS EEN NEDERLANDS UITVOERINGSPLAN, DE ANTILLIAANSE INBRENG IS DAN OOK MINIMAAL.

commissie met de minister van onderwijs. De minister deelt de kleine commissie mede dat hij de heer Arends uit Groningen verzocht heeft hem advies uit te brengen over de lerarenopleiding.
Maart 1974: De minister belegt persconferentie en deelt het volk de hoofdlijnen van het plan-Arends mede. Sinds het onderhoud van 12-2-'74 heeft de kleine commissie geen woord van de minister vernomen.
1 april 1974 (beslist geen één-aprilmop): De kleine commissie opgeheven.
18 juli 1974: De minister-president zegt de vakbonden (jazeker ook de VLA) inspraak toe.
8 augustus 1974: Gezamenlijk rapport van de VLA en de VLC ingediend bij de minister-president.
16 augustus 1974: De Stichting Nederlands Antilliaanse Akademie wordt voorgesteld door de minister van onderwijs. Inmiddels is er van inspraak nog geen sprake geweest.
De VLC dreigt te zullen overgaan tot akties. De VLA-voorzitter kan de VLC geen steun toezeggen.
Er wordt een Commissie van Goede Diensten in het leven geroepen, die moet bemiddelen in het conflict tussen de VLC en de minister.
Eén ding moet u allen duidelijk zijn: Op Curacao aanvaardt men onder geen beding het plan-Arends. Vertoont het plan van de commissie van vier Antilliaanse deskundigen feilen (in het oog van de minister en zijn adviseurs) dan valt daar over te praten. Mocht men op Curacao tot een akkoord komen, dan heeft dat zijn konsekwenties voor de Arubaanse Lerarenopleiding. Uiteindelijk zijn de vier Antilliaanse adviseurs naar Nederland gestuurd met de opdracht een Antilliaanse Lerarenopleiding te helpen voorbereiden en op te zetten. U wilt toch ook een Antilliaanse Lerarenopleiding??

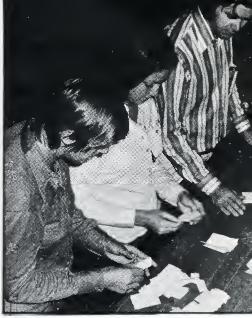
blinden-zorg Aruba

De oproep in Tussenvorm, waarin gevraagd werd om medewerking aan een project ter verkrijging van een serie tapes met papiamentstalige teksten t.b.v. de blinden op Aruba, heeft tot nu toe nog geen resultaten opgeleverd. De bedoeling is een soort gesproken bibliotheek tot stand te brengen. VLA-leden die onze blinde medemensen willen laten meeprofiteren van hún ogen, kunnen zich opgeven bij het VLA-kantoor, tel. 4219.

LEDEN spreken zich uit:

Op 24 oktober j.l. kwam de VLA voor een algemene ledenvergadering bijeen in Cas di Cultura. De volgende besluiten werden genomen:

1. Buchi Herrera en Dientje Croes werden middels een schriftelijke stemming gekozen tot resp. voorzitter en secretaresse.
2. De contributie zal verhoogd worden tot 1%, indien de VLA overgaat tot het aanstellen van een full-time bezoldigd bestuurder.
3. De bijdrage van de VLA aan de FESINA, de overkoepelende vakorganisatie op Aruba, zal verhoogd worden tot f. 5,- per lid per jaar. Tot nu toe was dit: f. 1,- per lid per jaar.
4. In een schriftelijke stemming over de huidige a.v.o. lerarenopleiding op Aruba, spraken 46 van de aanwezige leden zich uit tegen de opleiding, 17 stemden blanco, 6 waren voor de opleiding en 1 stem was ongeldig.

V.L.A. TEGEN huidige lerarenopleiding

tekst: **J. JUTTEN**
foto's: **R. DE GRAAFF**

*

bij de foto's:
boven: **het stembureau**
onder: **felix bardouille, de man die de knuppel in het hoenderhok gooide**

Wanneer men uitgaat van het principe dat de algemene ledenvergadering de mening van de leden representeert, kan dus gesteld worden dat tweederde deel van de VLA tegen deze lerarenopleiding is.

CONTRIBUTIE

Er zijn mensen die beweren dat 1% contributie nogal een flink bedrag is. Als 1% van je salaris nogal een flink bedrag is, dan ontvang je blijkbaar een flink salaris. 1% is nog steeds een honderdste deeltje en dat is dus bijna niets vergeleken bij wat er nog overblijft.

Wanneer de contributie per maand van het salaris wordt ingehouden, kan het haast niet meer bezwaarlijk zijn.

Wie hoofdzakelijk aan zijn eigen belang wil denken dient zich te realiseren dat een goed draaiende vakbond absolute noodzaak is voor het bewaken van de salarisbelangen van de leden, zodat men op deze manier wel weer iets van zijn contributie terug zal zien. Natuurlijk kan men ook redeneren: "Laten die anderen maar voor mij betalen, ik profiteer tóch wel mee." Tja, dat is ook een standpunt.

ZAKELIJKE INFORMATIE

Ongetwijfeld het belangrijkste onderwerp van de avond was de lerarenopleiding. In zijn openingswoord zei voorzitter Herrera, dat het de bedoeling was de vergadering zakelijk te informeren op dit punt. Daartoe waren speciaal voor deze avond de heren E. Cova, H. L. Da Costa Gomez en J. Evertsz van Curacao naar Aruba gekomen. Tevens zaten voor dit doel achter de bestuurstafel: het lid van de voormalige regeringscommissie inzake de lerarenopleiding D. Hoevertsz en ex-VLA-voorzitter E. Croes.

Aangezien de vergadering om plm. 8 uur begon en de Curacaoenaars om 9.45 uur op het vliegveld moesten zijn, was enige haast geboden. Jammer was het daarom dat de VLCers niet direkt het woord kregen, maar dat er eerst veel tijd verloren ging met het regelen van enige interne VLA-zaken die net zo goed op een later tijdstip behandeld hadden kunnen worden. Daardoor begon het er steeds meer op te lijken dat VLC-voorzitter Cova zou vertrekken zonder zijn mond open gedaan te hebben. Vijf minuten voor zijn vertrek kwam hij echter toch nog aan het woord.

Daarvoor hadden Evertsz en Da Costa Gomez reeds een uiteenzetting gegeven.

NATIONAL BUILDING

Evertsz vond het verheugend dat hij in de gelegenheid was om de VLA-leden te vertellen wat er op Curacao gaande was. Hij legde uit dat de vakbond de enige overgebleven mogelijkheid was geworden om de ideeën van de commissie lerarenopleiding te verwezenlijken, nadat deze commissie door de minister was afgedankt. Hij hoopte dat hij de VLA-leden kon overtuigen van de juistheid van die ideeën.

De lerarenopleiding noemde hij fundamenteel voor de kinderen en voor de toekomst van de Nederlandse Antillen. Daarom moet "nation building" één van de principiele uitgangspunten voor de opleiding zijn. Een ander principieel uitgangspunt is, dat er een integratie moet zijn van het vakmatige en het beroepsmatige, het moet geen "aktenop-

leiding" worden. Deze opleiding moet een echte Antilliaanse opleiding worden, die innoverend werkt op de Antilliaanse maatschappij.

DESKUNDIGHEID

Da Costa Gomez sprak over de z.g. twee-vakkigheid, d.w.z. het afstuderen in twee vakken op m.o.-niveau. Hij zei dat er alsvolgt geredeneerd wordt: "Omdat het in Nederland mislukt is, is het hier ook niet mogelijk." Men twijfelt blijkbaar nog steeds aan de deskundigheid van de Antilliaan. Da Costa Gomez meende dat het voor de Antillen van geen enkele betekenis is wat er in Nederland gelukt of mislukt is.
Hij stelde zich ook op tegen de part-time docent voor de lerarenopleiding. "Wij accepteren alleen fulltimers, geen vermoeide mensen die even geld komen verdienen bij de opleiding," zo zei hij.
Inmiddels was Van Kraay uitgenodigd om staand voor het podium de ideeën van de minister te belichten. Hij zei dat in het plan van de vakbonden nogal wat moeilijk uitvoerbare eisen werden gesteld. Zo b.v. de eis een lesrooster van 40 uur. Volgens Van Kraay was dat veel te zwaar, dat zie je nergens, is psychologisch niet verantwoord.

OPZIJ ZETTEN

Cova begon met de groeten van de collega's op Curacao over te brengen. Hij zei dat hij niet gekomen was om te luisteren naar onderhandelingen, we hebben al genoeg experts. Het hele probleem was niet zozeer de inhoud van de opleiding, als wel de manier waarop de vakbonden opzij gezet zijn. De Nederlandse expert die het plan van de minister in elkaar heeft gezet, heeft niet met de commissie van vier gesproken en niet met het Curacaose B.C. Cova gaf nogmaals een schets van de gang van zaken t.a.v. de lerarenopleiding. "En toen verscheen er in Vorm een uitspraak van de minister waarin hij zei: **"Je laat de vakbonden maar praten en je doet toch wat je zelf wilt."** Als dat zo is kun je wel opdoeken als vakbond. Nou weet ik niet wat het standpunt van de leden van de VLA is in deze," aldus Cova. "De lerarenopleiding is een prestigekwestie geworden voor de regering waarbij de adviseurs van de regering zich hebben opgesteld als verdedigers. Dat proef je. Van Kraay heeft het net weer gehad over die 40 uren, terwijl hij drommels goed weet dat we al teruggegaan zijn naar 36 uren." En Cova besloot: "Als een voorstel van onze mensen, waar wij vertrouwen in hebben, zomaar aan de kant wordt gezet, dan accepteren wij dat niet," hetgeen door de zaal met applaus werd beantwoord.

FALENDE VAKBOND

Na de pauze roerde vooral Richard Harms zich. Hij zei dat de voorzitter zakelijke informatie had aangekondigd, maar dat er eerder sprake was van stemmingmakerij. Verder vond hij de houding van de vakbond enigszins vreemd. "Tijdens de voorbereiding van de opleiding heb ik voortdurend gezegd: Moet de vakbond er niet bij zijn?" Maar toen was er geen belangstelling. Die kwam pas toen de 4 opzij werden gezet. Ik ben er van overtuigd dat als het plan van de commissie van 4 was doorgegaan, de vakbond er nooit bij was geweest," aldus Harms.
Egbert Dongen stelde dat de VLA gefaald had inzake de lerarenopleiding, zoals ook de voorzitter al eerder op de avond had opgemerkt. "Maar waarom heeft Harms dan nooit eerder zijn mond open gedaan, hij was insider?", vroeg hij; wie niet op de hoogte is van de gang van zaken moet wel falen.
Auke Vogelzang vroeg zich af of de VLA nu werkelijk wel zo tegen de lerarenopleiding is. Daar zou een enquête over gehouden moeten worden. Ex-voorzitter Eddy Croes zei dat dat niet nodig was, omdat de leden zich op 24 juni j.l. al hadden uitgesproken door het beleid van het bestuur te steunen. Toen stonden VLA-bestuur en minister al tegenover elkaar op het punt van lerarenopleiding: "Als de zaken zo liggen dan bedank ik bij deze voor mijn lidmaatschap," zei Vogelzang en verliet de zaal.
Bardouille vroeg een stemming aan over de lerarenopleiding. Inzet van de stemming: bent u voor of tegen de lerarenopleiding? De uitslag is hierboven reeds vermeld.

ERROL COVA: "als een voorstel van onze mensen, waar wij vertrouwen in hebben, zomaar aan de kant wordt gezet, dan accepteren wij dat niet"

INFORMATIE

Er zijn nog wel een paar opmerkingen te maken n.a.v. deze vergadering. In zijn openingswoord deelde de voorzitter mee dat er zakelijke informatie gegeven zou worden over de lerarenopleiding. Is het dan wel juist dat alleen de kant van de vakbond belicht wordt terwijl er van de andere partij niemand op het podium zit? Natuurlijk kan er opgemerkt worden dat Van Kraay het regeringsstandpunt verdedigde, maar was dat wel fair play? Van Kraay moet zich gevoeld hebben alsof hij voor de leeuwen was gegooid, zoals hij daar in z'n eentje voor het podium stond.

TEGEN EN TEGEN

Belangrijk is natuurlijk te weten waarom men tegen de lerarenopleiding stemde. Uit een vluchtig onderzoek bleek dat er twee stromingen waren.
1. Eén groep is tegen omdat de minister de

vakbond opzij heeft gezet.
2. Een andere groep is tegen omdat ze vinden dat de opleiding inhoudelijk niet deugt. Tegenstemmers van deze categorie beweren dat we niet zouden protesteren als de opleiding goed was. Frank Williams bewees dat met het voorbeeld van de onderstand, die verhoogd werd zonder inspraak van de vakbonden. Maar niemand protesteerde omdat dat als goed werd aangevoeld.

STEMMING

Opvallend was dat de vergadering een stemming over de lerarenopleiding wenste, hoewel er van bestuurszijde gesteld werd dat de leden zich op 24 juni j.l. al uitgesproken hadden door zich achter het beleid van het bestuur te stellen. De leden voelden het blijkbaar anders aan. Een stemming over een bepaalde kwestie is wat anders dan een goedkeuring van beleid achteraf. In belangrijke zaken zou het VLA-bestuur beter eerst een uitspraak van de leden kunnen vragen om daarna met die uitspraak aan het werk te gaan. Dan zijn de leden "mede beleidsbepalend." Wanneer er alleen achteraf een uitspraak wordt gevraagd over het gevoerde beleid, kan de vergadering niet veel anders doen dan goedkeuren. Afkeuren zou betekenen: het bestuur naar huis sturen en wat moeten we dan?
Deze stemming gaf de leden na lange tijd weer eens het gevoel dat zij zelf van belang waren op deze vergadering, hun stem legde gewicht in de schaal.
Het bestuur kreeg door de uitspraak stevig grond onder de voeten. Met deze uitslag op zak kan het bestuur zich gesteund voelen door een grote meerderheid van de leden en is het voorlopig verlost uit het isolement waarin het in het verleden dreigde te raken. Illustratief daarvoor was de opmerking van de minister tegen de vorige voorzitter: "Jij praat alleen voor je zelf;" dat kan hij nu niet meer zeggen.

UITSPRAAK

Belangrijk is natuurlijk ook: wat doen we nu met de uitslag van de stemming? De situatie is op het moment dat we dit schrijven zo, dat er alleen nog overleg gaande is tussen minister, VLC en een commissie van BC-Curacao. Op Aruba draait de lerarenopleiding en daarmee is de kous af. Weliswaar is het VLA-bestuur wel betrokken bij de besprekingen op Curacao, **maar niet als partij**. Slechts door de VLA-vertegenwoordigers als adviseurs van de VLC voor te stellen, kunnen zij bij de besprekingen tegenwoordig zijn.
Nogmaals wat doen we met de uitspraak van de vergadering? Niets of iets en wat dan?

AUKE

Drs. A. Vogelzang, misschien wel de meest aktieve leerkracht op de Nederlandse Antillen, heeft staande de vergadering bedankt voor zijn lidmaatschap. Motivering: "Als de VLA tegen de lerarenopleiding is, dan bedank ik als lid." Maar tevens heeft hij zich teruggetrokken uit alle cursussen waaraan hij verbonden was naast zijn basisbetrekking aan de APA. Motivering van deze beslissing: "Ze zeggen dat ik het om het geld doe, nou, ze mogen het hebben." Hij vergeet

Tijdens de voorbereiding van de opleiding heb ik voortdurend gezegd: "Moet de vakbond er niet bij zijn? "

De VLC-delegatie uit Curaçao: Cova, Evertsz en Da Costa Gomez

Auke vond dat de tijd gekomen was om op te stappen

daarbij dat deze opmerking niet door "ze" werd gemaakt, maar door Da Costa Gomez, hoewel hij door het VLA-bestuur niet werd tegengesproken.
Gevolg is dat niet alleen de lerarenopleiding, maar ook de hoofdaktecursus derde rangers, waarvoor de VLA zo hard gewerkt heeft en die begin dit jaar van start ging, plotseling zijn leraar Nederlands ziet vertrekken. "Nu praten ze opeens over leraren die, vermoeid, nog een paar lessen komen geven op de lerarenopleiding vanwege het geld, maar toen ze zelf die hoofdaktecursus voor derderangers gingen opzetten was ik blijkbaar niet te moe. Ze vroegen me nauwelijks of ik het wilde doen, ze wezen me gewoon aan."

Pronk, Richardson en Harms houden ruggespraak.

Deze stemming gaf de leden na lange tijd weer eens het gevoel dat zij zelf van belang waren op deze vergadering, hun stem legde gewicht in de schaal.

KERN TOEKOMST

Samenvattend mogen we misschien het volgende vaststellen: De kern van het conflict is dat in de opzet van de minister te weinig plaats is ingeruimd voor de mogelijkheid om deze opleiding te gebruiken voor het bouwen aan de nieuwe toekomst. Dat de minister daar geen oog voor heeft komt misschien doordat hij te weinig onderwijsman en teveel succes-politicus is. De nieuwe leerkrachten zullen straks lesgeven in een maatschappij die op weg is naar zelfstandigheid. De weg naar zelfstandigheid is een groeiproces met een eigen, nieuwe problematiek. Het onderwijs kan aan de oplossing van deze problematiek bijdragen, mits de leerkrachten in hun opleiding daarop voorbereid zijn. Zijn ze dat niet, dan zal hun actieradius niet verder reiken dan de vier muren van het schoollokaal, zonder dat ze voldoende beseffen wat daarbuiten aan de hand is. Dat is wat de VLC/VLA zien gebeuren met de opleiding zoals die door de minister is gepland. Dat Antillianen betrokken willen worden bij het bepalen van de toekomst van hun land en volk, is een logische zaak. Dat de minister zijn Antilliaanse adviseurs opzij heeft geschoven en het ontwerpen van de opleiding over heeft gelaten aan een Europese Nederlander, maakt het accepteren van deze opleiding niet gemakkelijker. Maar leraren zijn nodig en de toekomst ligt onvermijdelijk voor ons, daarom moeten minister en vakbonden tot een akkoord komen.

antilli
"tulipan r

De heer Lamp

Op 7, 8 en 9 oktober organiseerde de sektie kleuteronderwijs van de VLA een studieweek voor kleuterleidsters en leerkrachten verbonden aan de eerste klas van de basisscholen in het Holiday Inn Hotel.
Het congres werd met een korte inleiding geopend door de inspectrice van het kleuteronderwijs, mej. L. Pourier.
Na iedere lezing was er een koffiepauze en gelegenheid om discussiegroepen te vormen.
Het woord kwam daarna aan de heer M. Jansen, van beroep art adviser (consulent expressie).
Hij begon met: Dames en heren, nemen jullie mij niet kwalijk maar ook ik ben een van die producten van "Tulipan riba Datu." Mijn papiaments is heus niet zuiver dus moet ik wel veel Nederlandse woorden gebruiken. Je eigenlijke moedertaal gebruikte je op school dus ook maar weinig. Gelukkig wordt daar nu meer aandacht aan besteed. Ik merk dat ik helemaal van mijn thema afwijk. Ik zal het vandaag over expressie hebben en daar zal ik me mee bezighouden.
Expressie: motivatie van expressie aan de kleuters:
1. De ouders moeten het werk van hun kleuters leren waarderen.
2. Zintuigelijke indrukken.
3. Projectie.
4. Impressies.
Creatief zijn is geen "laisser-faire." Het praktisch gedeelte bestond uit een concrete opdracht. De groepen die door de aanwezigen gevormd werden, kregen wasknijpers in handen en er werd gevraagd wat je ermee kunt doen. De suggesties van de verschillende groepen waren als volgt:

1. Knijpen.
2. Poppenkast poppen.
3. Versieren.
4. Vlakvulling
5. Leermiddel.
6. Expressiemiddel.
7. Gebruiksartikel.
8. Decoratie.
9. Speelgoed.
10. Telmateriaal.

Diskussiegroepen

Een van de voorbeelden van expressief creatief zijn, die de heer Jansen ons gaf, was o.a. drukken (kamer 100).
Daarna gaf de heer Jansen enige discussiepunten:
1. Als je iedereen creatief zou maken, zou de wereld dan een warboel zijn?
2. Er is relatie tussen kunst en expressie. Kunnen we dit van elkaar scheiden? Een van de groepen bracht naar voren dat de wereld geen warboel zal zijn, omdat men zich door creatief zijn bevredigd voelt. Men kan geen definitie geven van kunst. Kunst is volgens de heer Jansen iets dat iemand zelf heeft gecreëerd.

De tweede dag werd er een lezing gehouden door mevr. T. H. Croes, over tweetaligheid.
Mevr. T. H. Croes is studente psychologie. Laatstejaarscriptie: werkstuk evaluatie van de Nederlandse cursus die de kleuters in het laatste jaar hebben meegemaakt. Zij is momenteel werkzaam op het P.D.B.
Het thema was: de tweetaligheid en de opvoeding. Daarbij kwam naar voren: Definitie van de tweetaligheid.
Er bestaan dus twee soorten tweetaligheid.
Compound Bilinguisme.
Coördinatie Bilinguisme.

Koffiepauze

Verschillende punten werden i

WET KLEUTERONDERWIJS
Wij vinden het noodzakelijk dat "
prioriteitslijst wordt opgenomen,
wet draait.

TEKST: KLEUTE
FOTO'S: JA

CONC

*sektie kleutere

ianen:
riba datu"

n diskussiegroepen besproken.

de Kleuteronderwijswet" in de
daar het kleuteronderwijs zonder

Namens de sektie V.O.
Y. SNO, sekretaresse

RSEKTIE V.L.A.
N COUMANS

GRES
onderwijs v.l.a.*

Na haar lezing gaf mevr. Croes verschillende discussiepunten. Het onderwijs in papiamento is beter voor het Antilliaanse kind. Papiamento is voldoende of genoeg voor het onderwijs op de N.A. Het beste schooltype zou zijn waar het kind onderwijs geniet in twee talen.
De tweede taal moet een andere taal zijn dan Nederlands, b.v. Spaans of Engels. De groepen brachten allemaal naar voren dat het een feit is dat het Antilliaanse kind in het papiamento beter het onderwijs zal kunnen volgen. De matematische begrippen worden beter in eigen moedertaal ervaren.
We moeten het kind accepteren zoals het is in zijn eigen taal. Op deze tweede dag was er ook een tentoonstelling van de werkstukken van waardeloos materiaal, gemaakt door de kleuters van kleuterscholen op Aruba. De belangstelling van de ouders en kinderen was enorm.

De derde dag werd er een lezing gehouden over: "Spel en Speelgoed," verzorgd door drs. S.

De heren Engelbrecht en Lamp

Lamp. De heer Lamp is onderwijzer van beroep en heeft psychologie en pedagogiek gestudeerd en heeft zich gespecialiseerd in andrologie. Hij is werkzaam op het P.D.B. op Curacao. Volgens de heer Lamp is het spel van het Antilliaanse kind wat agressief. De ouders vinden het normaal. Dit komt door het Antilliaanse temperament. Het effect van kolonialisme op het spel van de Antillen. De voor- en nadelen van het buitenspel. De algemene mening was dat onze spelen het meest overgenomen zijn uit het buitenland.
Na iedere lezing was er een koffiepauze en gelegenheid om discussiegroepen te vormen.
Aan het einde van de drie studiedagen werd een enquête gehouden.
Wat vindt u van de lezingen?
Antw.: Deze waren leerrijk, goed.
Wat vindt u van de organisatie?
Antw.: Fantastisch, goed.
Wat vindt u van de plaats waar het gehouden werd?
Antw.: Goedgekozen: de sfeer was zeer aangenaam.
Geef uw mening over de taal die gesproken werd.
Antw.: Meningsverschil. Een groep vond dat het helemaal in het papiamento gehouden moest worden. Anderen vonden dat er rekening gehouden moest worden met de genodigden.
Vindt u dat er genoeg tijd was voor discussie?
Antw.: De meesten vonden dat de tijd te kort was.
Denkt u dat de problemen genoeg uitgediept zijn?
Antw.: Ze zijn wel uitgediept, maar niet genoeg.
Hoe vond u de discussie in uw groep?
Antw.: Er werd goed gediscussieerd. Aan de andere kant was men van mening dåt velen hun

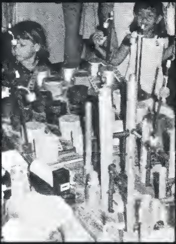
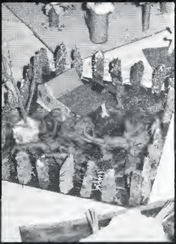

Mej. L. Pourier

mening niet naar voren durfden te brengen.
Heeft u zelf nog suggesties voor een volgende studieweek of iets dergelijks?
Antw.: De meesten waren ervoor, maar dit moet niet in de vakantie gehouden worden, een kleuterleidster laten vertellen over de problemen of gezellige gebeurtenissen in haar klas. Halve morgens organiseren is een goed idee, keep it so. Kleuterleidsters van andere eilanden uitnodigen voor een volgend Antilliaans Congres.

Het congres verliep voortreffelijk.

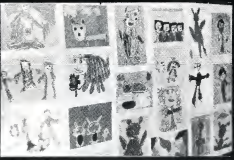

werkstukken van waardeloos materiaal

gemaakt door de kleuters van kleuterscholen op aruba. de belangstelling van de ouders en kinderen was enorm.

foto's: rinus de graaff

ARUBA en de rest van de wereld

CHILE:
one year of dictatorship and repression

One year ago, on 11 September 1973, the military Junta overthrew the democratic regime in Chile and imposed fascism. President Allende and numerous political and trade union leaders paid with their lives for the cause of democracy. Since that day, repression has not stopped; hasty executions, iniquitous trials, barbarous torture, imprisonments, dismissals etc., etc.

All rights are jeered at, and inspite of aid from interested international concerns, economic and social prohlems have worsened. The military regime holds on only by terror and systematic violence.

In this region of Latin America, whether it he in Paraguay, Uruguay or Brazil, as in Chile, the collusion between the big capitalist economic and financial interests, the local bourgeoisie and the military is evident.

The WCL denounces all support hy the multinational companies and also by a certain numher of so-called "democratic" governments.

The WCL guarantees its full support to the CUT, (Sole Confederation of Chilian Workers), to the resistance movement and to all leaders who are fighting within and outside the country against the dictatorship and to re-establish democracy.

It is in this active spirit of solidarity that the WCL supports the initiative of its regional organisation for Latin America, the CLAT, to join forces in a conference of solidarity with the people and workers of Chile.

The WCL avidly wishes that unitary and common action will develop with all workers in order that the people of Chile regain their independence in liberty and justice. The recent events in Portugal and Greece prove that these actions are effective. The nigth will pass and the people will conquer.

CHILE:
the present position in education

Education in Chile is being used more and more to serve the aims of the Junta. One of the ideologists of the regime, Juan Antonio Widow, proposed the following fields as the main educational disciplines: reading, writing and calligraphy, rhetoric, Classics and Latin. Teachers in secondary schools would be forced to give lessons on "the love of the fatherland and the sense of sacrifice." In particular, pupils must have the courageous deeds of the army drummed into them. The National Education Minister, admiral Hugo Castro Jimenez, who is always boasting about his Spanish fascist ideas, said it is necessary to "make sure that in six years time the new generation will have forgotten about marxism and will think along new lines." Charges were made during the Second Dussell Trihunal with regard to the way in which all this will come ahout. The burning of books is only a part of it. It is significant that schoolchildren and students are made to visit barracks.

Mass dismissals are occurring in the universities and schools. 39 history lecturers were dismissed at the University of Valparaiso, where all in all 276 new lecturers are required. The faculties of sociology and journalism have been closed. More than 20,000 students have been refused admittance because of "political activities."

In addition to dismissals in the educational sector, many lecturers, teachers and students have been put in prison, harassed, tortured and murdered. Amnesty International has just puhlished an impressive list. No mention is made, however, of all those who have disappeared without trace.

The WCT categorically condemns the Junta's educational ideas and methods and calls on all its organizations to show their solidarity with the people of Chile and refuse the Junta any co-operation or help whatsoever.

VENEZUELA:
a new dimension in the workers, struggle

The Workers' National Freedom Movement (Montral), has heen born in Venezuela and creates a new dimension in a strategy aimed at broadening the foundations so as to estahlish organized power for the workers.

This organisation, which, in the words of its Chairman, Dagoberto Gonzalez, appears to be a 'movement for the strategic coordination of workers,' is the result of a series of reflection periods and meetings held at the beginning of the year by the Confederation of Independent Trade Unions of Venezuela (CODESA) the Workers' Front (FTC), the Rural Workers' National Federation (CNC), the Christian-Socialist Agricultural Movement (MASC), the Christian-Socialist School Teachers' Movement (MMSC) and the National Federation of Independent Trade Unions of the Education Workers of Venezuela (FENASATREV).

The Montral, which replaces the Consolidated Committee of Christian Trade Unionists (CUSIC) will rēmain affiliated to the WCL and to the CLAT.

uit: FLASH, orgaan van de World Federation of Teachers

LUCIA HERRERA, één van de cursisten van de omstreden lerarenopleiding.

INTEGRATIEGEDACHTE

Uitgebreid wordt er in de literatuur gesproken over de integratie van de vakken. Dat dit niet zo'n eenvoudige zaak is als wel eens wordt voorgesteld, blijkt wel uit Vrij Nederland d.d. 16-2-'74:

"Vanachter het buro kan men wel uitgedacht hebben dat de twee vakken (waarvoor door twee afzonderlijke kommissies programma's opgesteld zijn) geïntegreerd moeten worden, maar in de praktijk blijven het twee aparte vakken en zelfs dr. Brants en andere integratie-ideologen moeten in een onbewaakt ogenblik toegeven dat het huidige systeem iets verschrikkelijks is. Maar zij willen het niet loslaten omdat het zo'n goed uitgangspunt voor hun toekomstdromen vormt."

PROFESSIONALISERING

T.a.v. bovengenoemd onderwerp schrijft Vrij Nederland d.d. 16-2-'74:

"Eindelijk zou er sprake zijn van een 'professionalisering' van de lerarenopleiding. Dit is een van de stokpaardjes van dr. J. L. P. Brandz, direkteur van de directie opleiding docenten van het ministerie van onderwijs. Critici klagen dat hij doet alsof de leraar nu pas uitgevonden is. De leraar van de nieuwe opleiding zou een hele nieuwe verschijning worden, niet meer de oude autoritaire zak voor de klas, maar de hippe begeleider temidden van zijn pupillen.
Nu valt niet te ontkennen dat de oude situatie, waarbij er van voorbereiding op het leraarschap nauwelijks sprake was, niet ideaal was en de nieuwe opleiding wat dit betreft een verbetering te zien geeft. Om hieraan de konklusie te verbinden dat men na de nieuwe opleiding uitstekend voor zijn taak uitgerust is, is wat voorbarig."

Hierbij dient te worden vermeld dat dr. J. L. P. Brantz als adviseur naar de Antillen werd gestuurd door de Nederlandse regering en dat de heer Brantz later de commissie van vier tijdens hun stageperiode in Nederland aanwijzingen heeft gegeven.

ANTILLIAANSE LERAREN OPLEIDING

samengesteld door:
F. M. VAN DRIE
directeur antilliaanse lerarenopleiding

foto's:
R. DE GRAAFF

Om iets van het complexe karakter van de problematiek van de lerarenopleiding aan te geven meent de Antilliaanse lerarenopleiding u enige informatie te moeten geven. U zult in de toekomst meer gegevens van ons ontvangen omtrent lerarenopleidingen.

C. Hijnman schreef in "Intermediair":

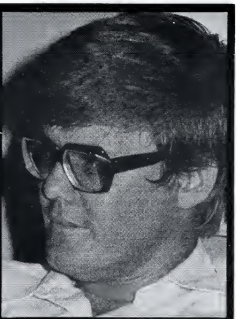
"In de nieuwe lerarenopleidingen is vooral aanvankelijk de noodzaak beklemtoond van scherpe doelomschrijvingen in termen van constateerbaar gedrag: pas als het ideale gedrag van een leraar in een bepaalde vorm van onderwijs exact vastgelegd zou zijn, eerst dan zou het mogelijk zijn leraren professioneel op te leiden; de nieuwe lerarenopleidingen moeten zich kenmerken door een professionele aanpak. Een analyse van dat ideale gedrag is echter nog niet gemaakt; er is zelfs niet eens iets wat erop lijkt. Wie het vele onderzoekswerk overziet dat gewijd is aan pogingen om het ideale gedrag van leraren te beschrijven in een operationele terminologie ziet teleurstelling na teleurstelling. Ook binnen de nieuwe lerarenopleiding ziet men deze teleurstelling die doorklinkt in formuleringen als: "Laten we er asjeblieft niet meer over praten, we komen er toch niet uit."

Uit het VLC-rapport, blz. 8:

"Onder professionalisering van de opleiding van leerkrachten verstaat men dan, dat de ontwikkeling van de opleiding overeenkomstig de eisen is die het beroep stelt. Dit betekent, dat de opleiding van de leraar doelt op die houdingen, kennis en vaardigheden die de leraar nodig heeft om zijn centrale taak, te weten: leerlingen hulp bieden bij het realiseren van de doelstellingen van hun school, te vervullen. De lerarenopleiding staat dus in funktie van het uit te oefenen beroep.

TWEEVAKKENSYSTEEM

"Jammer genoeg was er voldoende reden om de nieuwe lerarenopleiding krities te volgen. Vanaf het begin wordt er o.a. over het zgn. tweevakkensysteem geklaagd. De COL is er vanuit gegaan dat men in twee vakken een akte moet halen. Dat komt er dus op neer dat als men leraar geschiedenis wil worden, men ook Engels of Nederlands of ekonomie enz. moet gaan studeren. In de meeste gevallen is dat een vak dat men 'erbij' neemt, maar waarvoor men totaal niet gemotiveerd is. Vrijwel vanaf het begin is er dan ook kritiek op het tweevakkensysteem. In november 1972 is het voor de studenten van de Vrije Leergangen aanleiding om in staking te gaan. Bij een stemming blijkt dat 92% van de studenten met het heersende systeem ontevreden is. Bij de argumentatie wordt erop gewezen dat het niet alleen een kwestie van teveel werk is, maar dat ook de aard van de studie er door bepaald wordt. Omdat de aandacht over 2 vakken verdeeld moet worden worden de programma's per vak verschraald. Het gevaar is groot dat men niet verder komt dan 't bestuderen van globale overzichten. De mogelijkheid om ergens wat dieper op in te gaan is maar beperkt aanwezig. Een aanzetten tot een systematisch kritische benadering van het gebodene wordt op die manier bepaald niet geboden".

Frans van Drie, directeur Antilliaanse lerarenopleiding, benoemd tot inspekteur bij het N.O. en H.B.O.

De Antilliaanse lerarenopleiding is nu gevestigd boven de kruidenier.

Aldus Vrij Nederland, dat een uitgebreid artikel aan de lerarenopleiding heeft gewijd. In de Tweede Kamer werd de motie V.d. Spek ingediend, met welke strekking bijna alle onderwijsspecialisten het eens waren. De motie luidde:

"De Kamer,
kennis genomen hebbende van de bezwaren, die onder andere vanuit de onderwijswereld tegen het verplichte tweevakkensysteem bij de nieuwe lerarenopleidingen naar voren worden gebracht; van mening, dat aan studenten zelf de keuze moet worden gelaten tussen de enkelvoudige en de dubbele bevoegdheid; verzoekt de minister de subsidievoorwaarden voor de instituten voor lerarenopleidingen in deze zin aan te passen.
(27 februari 1973).

Uit Intermediair, waar C. Hijnman een uitvoerige uiteenzetting geeft over: "De leraar en zijn omstreden opleiding."

"Er zijn tegen dit tweevakkensysteem - eigenlijk de pijler waarop het gehele gebouw van de zgn. NIeuwe Lerarenopleidingen rust —zoveel essentiële bezwaren aan te voeren, dat men zich alleen maar kan verbazen over de koppigheid, waarmee men aan dit systeem vasthoudt. Deze essentiële bezwaren zijn:
Om een docent een volledige werkkring in een school te garanderen is het beslist niet

nodig hem tijdens zijn studie te belasten met een studie voor twee vakken. Wanneer men een docent aanstelt volgens het principe van een volledige weekbetrekking kan hij optimaal in de school functioneren. Een volledige weekbetrekking brengt bovendien dit voordeel mee — wij zagen het toegepast in Engeland — dat men aan oudere docenten steeds minder uren kan opdragen en hen voor andere taken in de school vrij kan maken. Het euvel van het afkeuren op een leeftijd, dat men het lesgeven te zwaar gaat vinden, maar men overigens nog in goede conditie is, is dan tevens uit de wereld geholpen."

Woensdag 19 mei 1974 stuurden de Vereniging Docenten Lerarenopleiding (V.D.L.) het volgende telegram aan de C.C.O.O.:

"Het bestuur van de V.D.L. en het L.O.L.O. verzoeken u dringend ernstig te overwegen de tweede en volgende bevoegdheden facultatief te stellen, ter wille van het goed functioneren van het toekomstig voortgezet onderwijs en de lerarenopleidingen."

Uit het VLC-rapport blz. 14:

"De strijd tussen de voorstanders van een éénvakkige opleiding en een tweevakkige opleiding is in feite een strijd om oude doelen. De voorstanders van een opleiding in één vak willen het vakspecialisme van de eerste graders uitbreiden tot het tweede en eventueel tot het derde graads gebied. Sommige voorstanders van de tweevakkige bevoegdheid zien dit als een tussenfase naar de uiteindelijke "brede" bevoegdheid. Andere voorstanders baseren hun mening op de mogelijkheden om huidige schooltypen beter te laten functioneren. In feite denken de meeste tegenstanders en laatstgenoemde voorstanders van de tweevakkigheid in termen van het bestaande systeem. Genoemde argumenten in overweging nemende (afgezien van rechtspositioneel voordeel), meent de kommissie haar keuze te moeten laten vallen op een opleiding voor leraren voor het voortgezet onderwijs, waarbij voor minstens twee vakken opgeleid wordt. Wel meent de kommissie een vrije keuze van vakkenkombinatie te moeten uitsluiten. Op

ANTILLIAANSE LERAREN OPLEIDING

basis van de in te stellen vakkenkombinaties en de professionalisering van de opleiding mag verwacht worden dat de a.s. leraar na beëindiging van de opleiding en ook later in staat zal zijn te funktioneren in de onderwijssituatie bij 12-16-jarigen."

Uit het grijze rapport, blz. 20 punt 2.7:

'De onderwijsakten
De Antilliaanse Lerarenopleiding reikt bij het succesvol beëindigen van alle onder haar verantwoordelijkheid vallende cursussen een onderwijsakte met een dubbele bevoegdheid uit. Deze akte verleent de bevoegdheid om onderwijs te geven in twee vakken op scholen voor LBO, ETAO, M.A.V.O. en de lagere klassen van H.A.V.O. en V.W.O."

Het uitvoeringsplan Arends stelt:

1. De opleiding duurt 4 jaar en wordt afgesloten met een MO-A-bevoegdheid (2e graad).
2. Na 2 jaar is er een eerste niveaubepaling, hetgeen inhoudt, dat het jaarleerstof-klassesysteem vervangen wordt door een systeem van leerstofeenheden (leerstofblokken) verdeeld over perioden van 2 jaar.
3. De eerste 2 jaar hebben het karakter van een opleiding tot een brede basisbevoegdheid van met elkaar verwante vakken, of van een theoretisch vak met een meer praktisch vak (C), beide zijn gericht op het bereiken van het niveau van de l.o.-bevoegdheid (3e graad), waarna een definitieve keus wordt gemaakt voor het hoofdvak.
4. Er is geen verplichting om 2 vakken tegelijkertijd te volgen. Bij de keuze van één vak, zal een aantal ondersteunende lessen uit het "bijpassende" vak in dat pakket moeten worden opgenomen. Wel zal na 2 jaar in één vak het 3e graads-niveau moeten zijn bereikt, om de studie voor het 2e graadsniveau zonder tijdverlies te vervolgen.
5. Mocht het niet mogelijk zijn voor een student om in het aangegeven tempo de studie te vervolgen, dan is nog de mogelijkheid open om na 4 jaar af te studeren in 2 vakken op 3e graadsniveau. Voor bijzonder goede studenten blijft de mogelijkheid open om ook in de 2e periode, 2 vakken te volgen, dus om in 4 jaar, 2 MO-A-akten te behalen. Op deze wijze is er een maximale mogelijkheid tot individualisering naar vakkeuze en niveau. Uiteraard blijft altijd de mogelijk open, om later in part-time-opleiding een 2e MO-A-bevoegdheid te behalen.
6. De gehele opleiding is gericht op de algemene en de speciale vorming van de a.s. leraar; enerzijds in intellectueel, emotioneel en sociaal opzicht, anderzijds gericht op de professionele en vakinhoudelijke kennis en vaardigheid en de attituden die voor zijn leraarsberoep noodzakelijk zijn.

grawata

Vorm roept de medewerking van alle VLA-leden in voor het werven van advertenties voor Vorm 1975. Advertentietarieven en concept contracten worden op aanvraag ter beschikking gesteld. Coördinatrice van de advertentiewerving is mevr. G. Kraai, Sabana Basora 48, tel. 7198, tel. op school 2377. Stelt u zich voor advertenties in verbinding met haar, VLA-kantoor of redactie. Voor eind december moet het klaar zijn.

●

Richard Harms aan het woord op de laatste algemene vergadering: "De voorzitter heeft zojuist gezegd: Wij blijven zitten tot de full-timer er is. Toen ik dat hoorde zei ik tegen m'n buurman: Buchi is van plan nog heel wat jaren aan te blijven."

●

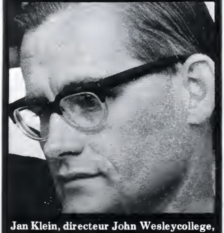
Frans van Drie is benoemd tot inspekteur N.O. en H.B.O. Zolang er nog geen nieuwe directeur lerarenopleiding is, zal hij ook die functie waarnemen.
Wim Driessen op de vergadering: "Meneer de voorzitter, hoe kunnen wij het als vakbond accepteren dat iemand, die niet bevoegd is om les te geven op de APA, daar wel komt inspecteren." Van Drie heeft MO-A pedagogiek, evenals destijds Sertons, Tjon, Welmers en nog een paar anderen die als leraar aan de APA verbonden waren.

●

Voor het verstrekken van een gratis drink werd door het bestuur gebruik gemaakt van stembriefjes waarop achterop geschreven stond: 1 drink. Bij de tweede stemming over de lerarenopleiding werden de briefjes weer uitgedeeld. Jac. Strick nam zijn briefje aan, schreef er achterop: "1 drink", leverde dat in bij de bar en kwam met een flesje bier terug.

●

Volgens niet bevestigde berichten moet het personeel van de Caiquetioschool voor het toiletteren gebruikmaken van de w.c. van de buren.

Jan Klein, directeur John Wesleycollege, heeft bedankt als lid van de VLA.

Aan het Bestuurscollege van het Eilandgebied Aruba

Onderwerp:
Betaalde vakbondsleider voor de Vakbond van Leerkrachten Aruba.

Geacht College,

Het hoofdbestuur van de Vakbond van Leerkrachten Aruba richt zich tot u met het verzoek alle mogelijke medewerking te willen verlenen om de benoeming van een persoon mogelijk te maken, die zich uitsluitend zal gaan inzetten voor het werk ten behoeve van de Vakbond van Leerkrachten Aruba.
Daar de V.L.A., zoals u trouwens weet, een organisatie is, die, naast de behartiging van de rechtspositie van de leerkrachten, zich ook bezighoudt met activiteiten op onderwijskundig gebied, is het langzamerhand voor het hoofdbestuur, gezien de omvangrijkheid van de taak, onmogelijk geworden naast hun werkzaamheden in het onderwijs, voldoende tijd en energie vrij te maken om zich op redelijke wijze in te zetten voor het vakbondswerk. Om deze reden wordt het ook steeds moeilijker functionarissen te vinden voor de vele posten. Vooral de functies van voorzitter, secretaris en penningmeester worden in het geheel niet geambieerd. Op de laatste Algemene Ledenvergadering is besloten om de voorzitterstaak te verdelen over drie personen, hetgeen, zoals u kunt begrijpen, een noodoplossing is voor het moment en geenszins het goed functioneren van de V.L.A. zal bevorderen. Om u enig inzicht te geven van de concrete activiteiten van het hoofdbestuur van de V.L.A., doen wij u ingesloten een lijst toekomen van werkzaamheden waarin het dagelijks bestuur, voor een groot deel de voorzitter, c.q. het driemanschap momenteel, een groot aandeel heeft.
Aangezien de V.L.A. financieel niet in staat is alle kosten te dragen verbonden aan de tewerkstelling van een dergelijke functionaris, die vanwege de aard van de werkzaamheden uit het onderwijs moet komen, wil zij uw medewerking vragen bij de realisering van de volgende punten:
a. De leerkracht in kwestie blijft administratief in dienst van het desbetreffende schoolbestuur.
b. De V.L.A. neemt het onderdeel salaris voor haar rekening. Zij stort dit in de kas van het desbetreffende schoolbestuur op een nader te bepalen wijze.
c. Alle andere kosten komen via het schoolbestuur ten laste van de eilandskas.
Daar deze materie de schoolbesturen ook raakt, heeft de V.L.A. deze zaak ter sprake gebracht in de eilandelijke onderwijscommissie op vijftien oktober l.l.
Gezien het feit, dat er op de Nederlandse Antillen meerdere vakbondsleiders door hun respectieve bedrijven zijn vrijgesteld, om zodoende het vakbondswerk optimaal te kunnen uitvoeren, en gezien het feit, dat de werkzaamheden van de V.L.A. gekarakteriseerd kunnen worden als opbouwend ten behoeve van het onderwijs en ten behoeve van de gehele bevolking, kan het hoofdbestuur niets anders dan een gunstig antwoord uwerzijds verwachten.

Hoogachtend,
G. HERRERA

plan di trabou

pa e sekretariado di informashon i propaganda di **fesina**

E plan di trabou aki ta konsistí di tres parti:
A. Introdukshon
B. Ideología
C. Realisashon práktiko di Informashon i Propaganda.

A. INTRODUKSHON:

1. E plan aki tin un karakter eskemátiko. Por lo tanto e ta inkompleto pasobra lo falta algun detaye.
2. E plan aki tin un karakter **provishonal.** E sekretariado di Informashon i Propaganda lo funshoná manera ta wordo exponé aki den un tempo venidero.
Experiensia lo duna mas detaye konkreto i experiensia mes lo mustra si mester bin kambio nesesario.

B. IDEOLOGIA:

Di trás di e trabou práktiko di e sekretariado di Informashon i Propaganda mester tin un ideología pará.
Nos ta mira komo obhetivo ideológiko: e formashon di e obreronan.
E nivel di konosemento di e obreronan mester wordo hisá. Pa e obreronan por resolvé nan problema nan mester konosé nan problema. Pa nan konosé nan problema ta indispensabel pa nan ta bon informá.
E relashón entre Informashon - Formashon ta kompletamente lógiko. Pa logra formashon mester tin promé informashon.

C. REALISASHON PRAKTIKO:

Pa e sekretariado di Informashon i Propaganda realisá e obhetivo aki nos ta proponé pa e funshoná práktikamente di e siguiente manera.
Su tarea lo konsistí di:
I. un trabou Interno.
II. un trabou Externo.

I. Trabou Interno

a. Na promé lugá e sekretariado di informashon i Propaganda mester pone kada sindikato di FESINA na haltura di e kosnan importante ku ta pasa den otro sindikatonan.
1. Den e kaso aki e sindikatonan mes mester suministrá e sekretariado di Informashon i Propaganda nan informashon.
2. E informashon aki lo wordo publiká den un Boletín simpel (stensil).
3. E Boletín aki lo sali kada luna.
4. Si tin informashon urgente di duna promé ku e Boletín mensual sali, mester saka un pamfleta interino.
5. E diferente sindikatonan mester indiká un persona ku lo suministrá e sekretariado di Informashon i Propaganda nan informashon.
6. E sekretariado di Informashon i Propaganda por saka informashon tambe for di e publikashonnan periódiko di e sindikatonan (p.eh. "Vorm i Kibrahacha").
7. Tur e sindikatonan di FESINA lo hanja un kandidat reducí di e Boletín. E sindikatonan mes mester reprodusí e Boletín.
b. 1. Teniendo na kwenta e "formashon" di e miembronan ta importante pa tin den e Boletín un rúbrika den kwa lo mester wordo tratá tópiko laboral y areglo social manera: C.A.O. — sueldo minimo — desaroyo di un welga — areglo ora di malesa etc.

II. Trabou Externo

1. E sekretariado di Informashon i Propaganda mester duna prensa lokal informashon di FESINA ku autorisashon di FESINA.
2. Además e sekretariado tambe lo tin komo tarea presentá i komentá (den un editorial) publikashón den prensa lokal ku ta konserní FESINA.
3. Tambe mester tin un rúbrika den e Boletín pa informashon di sindikato antiyano i di eksterior (CLAT).

OBSERBASHON:

1. Ia y Ib lo tin prioridat den e tempo venidero.
2. E informashon pa e obreronan mester wordo duna di un manera fásil i klaro.

E plan di trabou aki a wordo presentá dor di P. R. Velásquez na Oktober 1974.

DIKON NOS NO POR TRAHA HUNTO?

Hopi di e problemanan ku nos tin, no por worde solushona pa falta di koperashon entre nos. No ku nos no ta mira e problemanan. No ku nos no ta kere ku tin un solushon. Hopi biaha ta un situashon ku ta konserni nos tur. Esaki ta afekta nos negativamente. E problema por ta riba tereno politico, sindikal, edukativo unda desishonan ta worde tuma contra nos. Aktuando conhuntamente lo nos por a trese un solushon faborable. Pero nos actitut ta laga nos aktua masha a-social. E aktitut ta worde infuensia pa tres cos:
A Individualismo.
B Mentalmente floho.
C Un falso kompleho di superioridat.
E karakteristikanan aki ta bin dilanti den e sigiente expreshonan: "Si, pero esey no ta toka (ami) nos directamente."
— "Ta duro pa trese un kambio" of "pero semper e tawata asina".
— E krítika negativa ku nos ta laga basha riba trabow di otro y e miedo pa krítika ku nos tin.
Tur esakinan ta hasi nos un persona inaktivo. Nos no ta prekupa ku problema di otro y nos tin miedo di hasi un trabow ku kwal nos por haya krítika. Nos tin miedo di faya. Nos ta sinti nos mes mas halto ku otro; nos ta un klase aparte.
Den tur esaki nos ta lubida ku ta solamente un tiki enseñansa nos tin mas ku e obrero. Door di ku nos ta gana mas plaka nos ta kere ku nos ta di alta sosiedat.
Pa traha lanta e nivel di e otronan, miembronan di nos mes komunidat, nos no ta hasi nada.
Mientras ku ta a kosto di nan nos ta asina lew. Nos mester kambia nos aktitut y kuminsa pensa mas riba e otro ku ta nos kompañero.

A. Vrolijk

Nos ku nos lenga vernakulo

ku nos mes idioma Papiamento?
Nos a menospresié, nos a lagé na kaja, nos instruktornan a, y ta juda nos benté un banda.
Un ehemplo:
Nos ta bisa ku Papiamento ta un idioma pober; no tin bastante palabra pa ekspresá nos mes.
Mi ta purba di no trata e asunto aki pedagogiko ni psikologikamente, pero si di un punto di vista logiko.
Ta trata di nos idioma Papiamento. Pa nos, Papiamento ta un idioma cu majoria di nos a konfronta ku ne for di tempo cu nos a nase. Despwes na skol nos a hanja ensenjanza na Ulandes. Nos a sinja papiè, skirbié, lesé; nos a wordu obligá pa uselé riba speelplaats i hasta forsá pa pensa na Ulandes. Nos a logra di dominá Ulandes? Pero kon?
Si bo bai skucha di e hendenan aki ku a wordu doktrina den Ulandes.

Kiko nos ta hanja nos mes konfrontá kuné?
Ku majoria no ta domina e Ulandes aki manera mester ta.
Skucha e Ulandes ku nos kolegaan Antiyano ta papia entrenan.
E ta un Ulandes akseptabel pa un hende ku a wordu doktriná a lo menos 15 anja den dje?
Door di esaki mi ta weita ku majoria di nos no ta dominá e Ulandes.
Skucha otro banda e Papiamento, ku ta wordu papia. Berguensa! Tristo!
Mientras ku nos tabata hasi tur kos na Ulandes, kiko nos a hasi P'esey nos ta usa hopi palabra Ulandes ora nos ta papia.
E ta pober pasobra nos ta mentalmente floho pa buska un palabra ku nos mester usa e momento ei. Si nos no ta buska nos no por bisa ku no tin. "Buska i lo bo HANJA," i ora bo hanjé, usé.
Asina e Papiamento lo bai bira RIKO.
Nos a bin na e konklushon falso ku si bo no por ekspresá bo mes na Ulandes, bo no ta duna un impreshon di ta hende eduká.
P'esey awor aki nos no por ekspresa nos mes bon ni na Ulandes ni na Papiamento.
Na sierto okashonan nos ta preferá di usa Ulandes enbes di Papiamento.
Anke nos no por ekspresa nos mes bon na Ulandes nos ta kow nos lenga pa formula un frase na bon Ulandes. Kon nos tin ku hasi pa drecha e situashon aki?
Fasil: Usa Papiamento kontinuamente. Pero kuminsando **AWOR**; pasobra kada di ku pasa ku bo no ta usa e Papiamento bo ta elevá e frustrashon di e pwe blo i e mentalidat ku Ulandes ta **DIOS TODOPODEROSO** pa eternidat.

AMEN.

M. Winklaar

primeur voor de antillen

Juwelier **KAN**

brengt als eerste op de Nederlandse Antillen het nieuwste elektronische horloge

ETERNA SONIC

Voor mensen die met secondes werken is dit het enige werkelijk nauwkeurige horloge.

Nauwkeurig tot op ongeveer 30 seconden per maand. Een batterij draagt zorg voor de energie van het uurwerk, toereikend voor een jaar.

Voor de grootste precisie naar **KAN**
Vraagt vrijblijvend naar de

ETERNA SONIC